

hverken mere eller sværere Arbeide, end Lyendet kan udføre uden at sætte sin Helbred i Fare. Omfanget heraf maa igjen beroe paa dets Alder, Udvikling, Sundhed og overhovedet paa dets Kræfter. Ifr. Forordningen af 9de November 1798, 21de Marts 1800 § 16 og Placat af 17de December 1830.

At Husbonden skal give Lyendet Leilighed til flittigen at kunne besøge Gudstjenesten, er forekrevet i Forordningen af 26de Marts 1845 § 4.

Da Lyendecontracten stifter et reent personligt Forhold mellem Parterne, kan uden gjensidigt Samtykke hverken Lyendet sætte Noget i sit Sted, § 26, eller Husbonden overdrage sin Ret efter Contracten til Andre. Der er ikke funden Anledning til at gjøre nogen Undtagelse fra denne Regel. En slig Undtagelse kunde man snarest tænke paa med Hensyn til Lyende, der er antaget til Arbeide ved Landbrug, en Fabrik eller en lignende Bedrift. Men selv for et saadant Lyende er det langt fra at kunne være ligegyldigt, hvem det tjener. For Husbonden kan som oftest heller ikke opstaae nogen Ulempe af Regien, da det er sjældent, at han ganske uventet stiller sig ved sin Bedrift, og han, hvis han dog kommer i slig Tilfælde, i Almindelighed ikke har Vanskelighed ved at træffe en billig Overenskomst med Lyendet.

§§ 36—41.

Husbondens særlige Forpligtelser med Hensyn til et sygt Lyende er i flere Henseender efter den nugældende Lovgivning Tvivl underkastet, synes derhos ikke for alle Tilfælde at være ganske billigen bestemt og er ikke den samme i alle Dele af Kongeriget. Placat af 15de December 1739 foreskriver, at „enhver Husfader herefter skal sørge for sine Tjenestehendes Guur, saalænge deres Sygdom ikke overgaaer Fardag efter lovlig Opstigelse.“ For Kjøbenhavn er dette saaledes nærmere bestemt, at Husbonden, naar noget Lyende bliver sygt i sin Tjeneste, og ikke har nogen Slægt eller Venner at bekomme Dphold hos, eiheller formaaer selv at bekoste sin Underholdning i Svagheden, da skal efter Placaten af 15de December 1739 sørge for slige Tjenestehendes Guur og Dphold, indtil de blive friske, eller

kan indkomme i en af de Fattiges Sygestuer. Placat af 3die Decbr. 1755 § 20. Da Husbondens Forpligtelse i denne Lov betinges af, at Lyendet ikke selv formaaer at bekoste sin Underholdning, synes han, naar Lyendet har Evne dertil, at kunne paastaae sig fritagen baade for at udrede de med Curen forbundne særlige Udgifter og for at bekoste den sædvanlige Underholdning under Sygdommen. Er dette Meningen, hvormod der dog efter Sagens Natur kan være nogen Tvivl, maa Lovbestemmelsen være grundet paa den Betragtning, at det, da Husbonden ikke under Lyendets Sygdom har nogen Nytte af dets Tjeneste og maaskee sættes i den Nødvendighed midlertidigen at maatte antage et andet Lyende i det syges Sted, er sundet billigt, at han fritages for at bekoste Underholdningen, naar Lyendet har Evne til selv at afholde denne Bekostning. En anden Tvivl opstaaer derved, at Placat af 3die December 1755 ikke gjentager den i Placat af 15de December 1739 bestemte Grændse for Omfanget i Tiden af Husbondens Forpligtelse. Ordene i førstnævnte Placat kunne give Anledning til at antage, at Husbonden skal sørge for det syge Lyendes Guur og Dphold, „indtil det bliver friskt,“ om dette endog først indtræffer, efter at „Fardag efter lovlig Opstigelse“ er kommen. Imidlertid lader sig mod denne Fortolkning igjen gjøre den Indvending, at Placat af 3die December 1755 § 20 henviser til Placat af 15de December 1739 og derved kan antages at ville bekræfte den i sidstnævnte Placat givne Bestemmelse om Tiden, naar Husbondens Forpligtelse i det seneste skal opføre. Kan Lyendet komme ind paa „en af de Fattiges Sygestuer“, da frigjøres Husbonden for den omhandlede Pligt endog for Tjenestens Dphor. Endeligen maa det, hvad Lovene for Kjøbenhavn angaaer, bemærkes, at der i dem ikke tages Hensyn til Sygdommens Oprindelse, om denne nemlig mere eller mindre kan tilregnes Husbonden eller Lyendet, eller om den er paadragen ved Arbeide for Husbonden, og at der heller ikke gjøres Forskiel mellem de særlige Omkostninger, som Curen medfører, og den sædvanlige Underholdning. Ifr. Plan af 1ste Juli 1799 § 34.

For Landet er det ved Forordningen af